

המטה - זה צדיק. על ראש המטה - זה המלך הקדוש, שהשלום של הכל שלו, שכתוב (שיר ג) הנה מטתו שלשלמה, שיעקב לשלו השתחוה, לאותו שעומד על ראש המטה, ישראל שמו, משום פן וישתחו ישראל על ראש המטה. אחר כך, פיון שיעקב ידע, שהרי בדרגה עליונה השתלם, ודרגתו היא למעלה עם האבות, והוא לבדו תקוון שלם, התחזק לבו ושמת, והתחזק ברצון עליון של הקדוש ברוך הוא בו, מה כתוב בו? ויתחזק ישראל וישב על המטה, על המטה ממש, שהרי בדרגה עליונה יותר השתלם. אשרי חלקו.

שנינו, אמר רבי יהודה, במשנתנו בארנו, הרי ששנינו בארבעה פרקים בשנה העולם נדון: בפסח על התבואה, בעצרת על פרות האילן, בראש השנה כל באי העולם עוברים לפניו כבני מרון, ובחג נדונים על המים. הרי בארנו דברים, וסוד המשנה בארנו, בפסח על התבואה וכו', פנגד המרפכה העליונה, סוד האבות, ודוד המלך.

בפסח על התבואה, שכך זה ממש, והרי בארנו דבר זה, על מה באה מצה בפסח, והרי דין הוא, דין המלכות דין, וזו הראשית שהתחילו ישראל להפגס בחלק הקדוש של הקדוש ברוך הוא ולבער מהם חמץ, שהיא טעיות אחרות שממנים על עמים עובדי כוכבים ומזלות שנקראים אלהים אחרים, אלהי נכר, ונקראים חמץ, יצר הרע, ולהפגס במצה, חלק הקדוש של הקדוש ברוך הוא.

למה תבואה? [כמו שנאמר תבואתה בה"א, רבו לה"א ראשונה של השם הקדוש] לכן

בְּקִדְמִיתָא מַה כְּתִיב וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל וְגו', כְּמַה דְּאוּקִימְנָא, מֵאֵן מִטָּה, דָּא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל. רֵאשׁ הַמִּטָּה, דָּא צְדִיק. עַל רֵאשׁ הַמִּטָּה, דָּא מְלָכָא קִדְיִשָּׁא, דְּשִׁלְמָא כְּלָה דִּילֵיהּ, כְּמַה דְּכְתִיב (שיר ה שירים ג) הִנֵּה מִטַּתוֹ שְׁלֹמֹה. דִּיעֲקֹב לְדִידֵיהּ קָא סָגִיד, לְהֵוּא דְקָאִים עַל רֵאשׁ הַמִּטָּה, יִשְׂרָאֵל שְׁמִיהּ, בְּגִינֵי כֶּךָ, וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֵאשׁ הַמִּטָּה. לְבַתָּר, פִּיּוֹן דִּידַע יַעֲקֹב, דְּהָא בְּדִרְגָּא עֲלָאָה אֲשִׁתְּלִים, וְדִרְגָּא דִּילֵיהּ הוּא לְעִילָא עִם אֲבֹהֵתָא, וְהוּא בְּלַחֲדוּי תְּקוּנָא שְׁלִימְתָא, אַחְסִין לְבִיהּ, וְחֲדֵי וְאַתְתַּקַּף בְּרַעוּתָא עֲלָאָה דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיהּ. מַה כְּתִיב בֵּיהּ, וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבַּע עַל הַמִּטָּה, עַל הַמִּטָּה מִמֶּשׁ, דְּהָא בְּדִרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר אֲשִׁתְּלִים, זַכָּאָה חוּלְקֵיהּ.

תַּאנָּא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּמַתְנִיתָא דִּילָן אוּקִימְנָא, הָא דְתַנִּינָן בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים בְּשָׁנָה הָעוֹלָם נִדוּן, בְּפִסַּח עַל הַתְּבוּאָה, בְּעֶצְרַת עַל פְּרוֹת הָאֵילָן, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כָּל בְּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיו כְּבִנֵי מְרוֹן, וּבְחַג נִדוּנִין עַל הַמַּיִם, הָא אוּקִימְנָא מַלְי. וְרָזָא דְמַתְנִיתָא אוּקִימְנָא, בְּפִסַּח עַל הַתְּבוּאָה וְכו', לְקַבִּיל רְתִיכָא עֲלָאָה, רָזָא דְאַבְהֵן, וְדוּד מְלָכָא.

בְּפִסַּח עַל הַתְּבוּאָה, דְּהִכִּי הוּא מִמֶּשׁ, וְהָא אוּקִימְנָא מְלָה דָּא, עַל מַה אֲתִיָּא מְצָה בְּפִסַּח, וְהָא דִּינָא הוּא, דִּינָא דְמַלְכוּתָא דִּינָא, וְדָא שִׁירוּתָא דְשְׁרִיאוּ יִשְׂרָאֵל לְמִיעַל בְּחוּלְקָא קִדְיִשָּׁא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְבַעֲרָא מְנִיֵּיהּ חֲמֵץ, דְּאִיהוּ טַעוּן אַחְרַנִּין דִּי מְמַנָּן עַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבֵּים וּמְזֻלוֹת דְּאַקְרוּן אֱלֹהִים אַחְרִים, אֱלֹהֵי נֶכֶר.

ואקרוין חמץ, יצר הרע,